

Gebruik NHG tabel Gebruiksvoorschrift

Vanaf 01-06-2001 levert Z-Index de door het NHG onderhouden NHG tabel Gebruiksvoorschrift (voorheen WCIA-tabel-25) in de G-Standaard uit. Deze tabel is nodig voor het ingeven van dosering en gebruiksaanwijzingen. De NHG tabel bestaat uit diverse componenten. De relatie met de bestanden in de G-Standaard is als volgt:

NHG tabel	G-Standaard
X-component frequentie	- ¹⁾
t-component tijdseenheid	BST360T
Y-component aantal eenheden	- ¹⁾
a-component eenheid gebruiksaanwijzing	BST361T
B-component aanvullende tekst	BST362T
Tekstcategorïeën ²⁾	BST370T
-	BST372T
-	BST351T – koppeling aanvullende tekst-HPK
Koppeling aanvullende tekst – tekstcat. ²⁾	BST371T – koppeling aanvullende tekst - tekstcategorïe

1) De componenten X en Y worden niet opgenomen in de G-Standaard omdat het hier niet echte tabellen betreft, maar een codeerafspraak rond het gebruik van numerieke gegevens. De drie componenten die wel echte tabellen zijn (t, a en B) worden wel opgenomen in de G-Standaard.

2) Opgenomen in de beschrijving bij de NHG tabel Gebruiksvoorschrift op www.nhg.org (te vinden bij de NHG-Tabellen in kijkexemplaren).

Voor meer gedetailleerde informatie over het gebruik van de NHG tabel Gebruiksvoorschrift wordt verwezen naar beschrijving bij de NHG tabel Gebruiksvoorschrift op www.nhg.org.

Aandachtspunten

Nieuw in versie 6: aanvullende etiketteksten en bijbehorende categorie-indeling

Onderdeel van de NHG tabel Gebruiksvoorschrift vormt de tabel met etiketteksten (bestand BST362T). De huidige (sub)tabel met aanvullende teksten bevat een verzameling van allerlei verschillende soorten aanvullende teksten. Om het zoeken in de aanvullende teksten te verbeteren zijn de teksten in de verschillende categorieën ingedeeld.,

Categorieën: items met opnameversie 6

Binnen het NHG is in 2016 een nieuwe indeling in categorieën gerealiseerd, die meer dan voorheen, geschikt is om gebruikt te worden bij het snel zoeken van teksten, in de systemen van voorschrijvers. In de systemen van zorgverleners dient de mogelijkheid aanwezig te zijn om zelf etiketteksten toe te voegen aan het voorgeschreven middel. Om het zoeken hierin te vergemakkelijken zijn nieuwe tekstcategorïeën gemaakt, zodat snel bekeken kan worden welke teksten er in een bepaalde categorie beschikbaar zijn. Een tweede doel van de tekstcategorïeën is dat bepaalde categorieën in eerste instantie niet in keuzelijsten voor de voorschrijver hoeven worden opgenomen.

In deze nieuwe categorie-indeling valt één aanvullende tekst altijd slechts in één categorie. Het is belangrijk dat de gebruiker uitsluitend de nieuwe categorie-indeling te zien krijgt (of uitsluitend de oude, in systemen die nog niet bijgewerkt zijn), maar zeker niet een combinatie van beide.

De 'nieuwe' categorie-indeling betreft de categorie-indeling met opnameversienummer (veld VNOPN) '6', en categorienummers vanaf 101.

De categorieën zijn zo gekozen dat de categorieën de eerste 16 categorieën (nr 101-116) teksten bevatten die met name van belang zijn voor de voorschrijvend arts. Deze categorieën bevatten aanvullende gebruiksinstructies voor de patiënt, die door de arts gekozen worden (denk aan 'bij hoofdpijn', voor de maaltijd innemen, etc.). De overige categorieën (nr 117-119) bevatten teksten die niet vaak door de voorschrijver gekozen zullen worden. Het gaat hier om adviezen en waarschuwingen (117), houdbaarheid (118) en bereidingsadviezen (119). In de praktijk zijn dit vrijwel steeds teksten die in de G-Standaard al standaard aan bepaalde geneesmiddelen zijn gekoppeld. Door de categorieën 117-119 in eerste instantie voor de voorschrijver te verbergen, blijft de keuzelijst compact.

De gewenste implementatie van deze categorieën is als volgt:

HISsen/EVSsen:

Bij het voorschrijven toont het systeem direct welke teksten reeds vanuit de G-Standaard aan dit geneesmiddel zijn gekoppeld. Daarop aanvullend kan de voorschrijver zoeken in de lijst met etiketteksten naar aanvullende teksten. Dat kan op twee manieren:

- Zoeken MET BEHULP VAN categorieën: De gebruiker kan systematisch zoeken met behulp van de categorieën. Een mogelijk implementatie is een 'treeview', waarbij de 19 categorieën in eerste instantie 'ingeklapt' worden getoond, en door het openklappen van een categorie de teksten zichtbaar worden die in die categorie vallen.
- Zoeken ZONDER categorieën: Daarnaast dient tekst-zoeken, zonder gebruikmaking van categorieën worden ondersteund. Daarbij is het gemakkelijk als teksten uit de categorieën 117-119 in eerste instantie niet worden getoond, om de zoekresultaten voor de voorschrijver compact te houden. (Op verzoek van de gebruiker moeten ook zoekresultaten uit deze drie categorieën getoond kunnen worden).

(Z)AISsen:

Bij het verwerken van een voorschrift toont het systeem direct welke teksten reeds vanuit de G-Standaard aan dit geneesmiddel zijn gekoppeld en welke teksten eventueel door de voorschrijver aan het voorschrift zijn gekoppeld. Daarop aanvullend kan de apotheker zoeken in de lijst met etiketteksten om aanvullende teksten toe te voegen. Dat kan op twee manieren:

- Zoeken MET BEHULP VAN categorieën: De gebruiker kan systematisch zoeken met behulp van de categorieën. Een mogelijk implementatie is een 'treeview', waarbij de 19 categorieën in eerste instantie 'ingeklapt' worden getoond, en door het openklappen van een categorie de teksten zichtbaar worden die in die categorie vallen.
- Zoeken ZONDER categorieën: Daarnaast dient tekst-zoeken, zonder gebruikmaking van categorieën worden ondersteund. Daarbij is het gemakkelijk als teksten uit de categorieën 117-119 in eerste

instantie niet worden getoond, om de zoekresultaten voor de apotheker compact te houden. (Op verzoek van de gebruiker moeten ook zoekresultaten uit deze drie categorieën getoond kunnen worden).

Categorieën oud: items met opnameversie 3 en vervalversie 6.

De 'oude' categorie-indeling betreft categorieën met opnameversienummer (veld VNOPN) '3', en categorienummers onder de 100. Deze categorieën zijn vervallen per versie 6, en hebben dus vervalversienummer (veld VNVERV) '6'.

Per bestand zijn velden opgenomen die de aanvullende gegevens overeenkomstig de NHG tabel bevatten. Voor de betekenis daarvan zie de beschrijving van de NHG tabel op www.nhg.org en de veldbeschrijvingen op www.z-index.nl.

Relatie 'Doseereenheid voorschrijver' uit de tabel Gebruiksvoorschrift en 'Basiseenheid' uit de G-Standaard

De situatie met betrekking tot de eenheden van geneesmiddelen in de G-Standaard is enigszins complex. We kennen bv : Verpakkingseenheid (= eenheid inkoophoeveelheid), Omschrijvingen van deel- en hoofdverpakking, GPK-basiseenheid (waarmee gerekend kan worden), HPK-eenheid en eenheid van de farmaceutische vorm. Geen van deze eenheden komt precies overeen met de eenheden die de voorschrijver gebruikt, zoals verwoord in de a-component van de tabel Gebruiksvoorschrift. De G-Standaard kent reeds diverse conversie mogelijkheden tussen de verschillende eenheden. Voor de a-component is in bestand BST361T een koppeling met de basiseenheid (XPEHHV) in de G-Standaard. *Let op: de vulling van veld XPEHHV in BST361T heeft een andere betekenis dan de vulling van veld XPEHHV in bestand 711!*

Voor de toepassing van de diverse eenheden in het voorschrijfproces en de relatie met de eenheid in BST361T, zie de implementatierichtlijn 'Eenheden' op www.z-index.nl.

Eenmalig (bst 360, itemnr 68)

Definitie

Het begrip 'eenmalig' geeft aan dat het op het moment van voorschrijven de bedoeling van de voorschrijver is dat deze gift/toediening/inname slechts eenmaal plaatsvindt.

Voorbeelden: een furosemide injectie bij hartfalen op de eerste hulp, een griepinjectie bij de huisarts, de tabletten tegelijk en eenmalig van de morning-after-pil, premedicatie voorafgaand aan een operatie.

In sommige gevallen kan een eenmalige toediening toch op korte termijn nog een keer plaatsvinden. In het voorbeeld van de furosemide bij hartfalen is het denkbaar dat de toestand van de patiënt de arts op een later moment of de volgende dag doet beslissen dat nog een eenmalige toediening gewenst is. Maar dat is een nieuwe medicatie-afspraken, een nieuwe beslissing, voor opnieuw een eenmalige toediening.

NHG tabel gebruiksvoorschrift

Aandachtspunten voor implementatie

Een eenmalige toediening in ziekenhuizen is veelal niet gepland op een bepaald tijdstip, maar gebonden aan een situatie (premedicatie een uur voor de operatie, benauwdheid op de eerste hulp). Om die reden kan bij de implementatie er voor gekozen worden de medicatieopdracht van een eenmalig voorschrift een geldigheidsduur van 24 uur te geven en niet te koppelen aan een vast tijdstip. De toediening kan dan op een door de behandelaars te kiezen tijdstip gegeven worden. Er wordt dan bij de toediening geregistreerd wanneer dit is gebeurd. Het kan vóórkomen dat een eenmalige dosering niet wordt gegeven (bijv. bij premedicatie als de operatie wordt uitgesteld). In het ziekenhuis wordt hiervoor vaak een grens van 24 uur voor gehanteerd. Als de eenmalige dosering na 24 uur nog steeds niet is gegeven, dan vervalt de opdracht, en moet een nieuwe opdracht worden gegeven. Het is raadzaam in overleg met de eindgebruikers te bepalen hoe het item 'eenmalig' op toedienlijsten aangegeven moet worden.